

Vides pārraudzības valsts birojs

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, fakss 67321049, e-pasts vpvb@vpvb.gov.lv, www.vpvb.gov.lv

Rīgā

22.11.2018

Atzinums Nr. 4-03/14

Par Lokālplānojuma zemes vienībām Dakstiņu iela 1, Matīšu šoseja 4, Sporta iela 2, Dakstiņu iela un Ķieģeļu iela, Valmierā, lai izdarītu grozījumus Valmieras pilsētas teritorijas plānojumā (2017.g.)

Vides pārskatu

SIA "Grupa93" 2018.gada 8. novembrī Vides pārraudzības valsts birojā (turpmāk - Birojs) ir iesniegusi Lokālplānojuma zemes vienībām Dakstiņu iela 1, Matīšu šoseja 4, Sporta iela 2, Dakstiņu iela un Ķieģeļu iela, Valmierā, lai izdarītu grozījumus Valmieras pilsētas teritorijas plānojumā (2017.g.) (turpmāk - Lokālplānojums) stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma (turpmāk – SIVN) vides pārskatu (turpmāk Vides pārskats). SIVN veica un Vides pārskatu sagatavoja Valmieras pilsētas pašvaldība sadarbībā ar SIA "Grupa93" (turpmāk – Izstrādātāja).

Likuma „*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*” (turpmāk – Novērtējuma likums) 23. pieci prim panta sestā daļa noteic, ka Birojs sniedz atzinumu par vides pārskatu, ņemot vērā vides pārskata atbilstību normatīvo aktu prasībām un izraudzītā risinājuma pamatojumu, kā arī nosaka termiņus, kādos izstrādātājs pēc plānošanas dokumenta apstiprināšanas iesniedz kompetentajai institūcijai ziņojumu par plānošanas dokumenta īstenošanas tiešu vai netiešu ietekmi uz vidi, arī vides pārskatā neparedzētu ietekmi. Turpat noteikts, ka gadījumā, ja izraudzītais risinājums nav pietiekami pamatots, Birojs atzinumā norāda iebildumus, kas ņemami vērā, lemjot par plānošanas dokumenta apstiprināšanu.

Šis Biroja atzinums par Vides pārskata projektu sagatavots atbilstoši Novērtējuma likuma 23. pieci prim panta sestās daļas prasībām, vērtējot izraudzītā risinājuma pamatojumu un tā ietekmes uz cilvēku veselību un vidi būtiskumu, un tajā ietverti iebildumi, kas ņemami vērā, lemjot par plānošanas dokumenta apstiprināšanu.

I. Vides pārskatā ietvertā informācija un izraudzītā risinājuma pamatojums:

Lokālplānojuma Vides pārskats atbilstoši Ministru kabineta 2004.gada 23.marta noteikumu Nr.157 „*Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums*” IV nodaļas „*Vides pārskatā iekļaujamā informācija*” (turpmāk – Noteikumi Nr.157) 8.punktā noteiktajam ietver šādu informāciju:

1. Lokālplānojuma galvenie mērķi un risinājumi

1.1. Vides pārskatā ietverta informācija par Lokālplānojuma un tā ietekmes novērtēšanas mērķiem, ar plānošanas dokumenta īstenošanu saistītajiem jaunajiem risinājumiem, kā arī vides problēmām un ietekmes aspektiem, kas ar šādu risinājumu īstenošanu varētu būt saistīti.

- 1.2. Izvērtējis Vides pārskatā ietverto informāciju un salīdzinājis to ar sākotnējo plānošanas ieceri, Birojs konstatē, ka SIVN procedūra Lokālplānojuma izstrādei tika piemērota ar Biroja 2018. gada 22. februāra lēmumu Nr.72, jo citu starpā ar Lokālplānojumu bija paredzēts mainīt Teritorijas plānojumā esošo funkcionālo zonējumu, lai rastu iespēju realizēt katlu mājas būvniecību. Tādējādi ar Lokālplānojumu tiek plānota darbība, kas Biroja vērtējumā var būt saistīta ar ilgtermiņa gaisa piesārņojuma slodzes pieaugumu konkrētajā teritorijā salīdzinājumā ar esošo situāciju, kā arī iespējamu papildus infrastruktūras izbūvi vai citu esošo katlu māju darbības izmaiņām perspektīvā, ko būtu lietderīgi, izstrādājot plānošanas dokumentu, izvērtēt kompleksi.
- 1.3. Novērtējis iesniegto Vides pārskatu, Birojs konstatē, ka plānošanas dokuments tiek izstrādāts ar mērķi grozīt Valmieras pilsētas teritorijas plānojumu (turpmāk - Teritorijas plānojums), lai mainītu Teritorijas plānojumā esošo funkcionālo zonējumu zemes vienībai Dakstiņu ielā 1 (kadastra apzīmējums 9601 016 0015) funkcionālo zonējumu no *Jauktas centra apbūves teritorija (JC)* uz *Tehniskās apbūves teritorija (T)* un rastu iespēju realizēt katlu mājas būvniecību, paredzot transporta infrastruktūras un inženierkomunikāciju kompleksus risinājumus. Lokālplānojumu paredzēts izstrādāt atbilstoši Valmieras pilsētas ilgtermiņīgai attīstības stratēģijai 2015.-2030.gadam (turpmāk - Stratēģija), lai veicinātu teritorijas attīstību atbilstoši sabiedrības vajadzībām/pieprasījumam, sekmējot funkcionālas pilsētvides veidošanu un ilgtermiņīgu infrastruktūras, energoefektivitātes un vides kvalitātes paaugstināšanu. Ar Lokālplānojumā plānoto katlu mājas izbūvi paredzēts nodrošināt Valmieras pilsētas siltumapgādes sistēmas atbilstību ES vides aizsardzības prasībām. Savukārt Lokālplānojums pēc savas būtības aizstāj teritorijas plānojumu attiecīgajai novada daļai un kā būtiskākās ar Lokālplānojuma īstenošanu paredzētās izmaiņas teritoriju izmantošanai un attīstībai ir konstatējamas sekojošas:
 - 1.3.1. Lokālplānojuma teritorijā ietilpst Valmieras pilsētas pašvaldībai piederošas zemes vienības: 1) Dakstiņu iela 1, Valmierā (kadastra apzīmējums 9601 016 015), 2) Matīšu šoseja 4, Valmierā (kadastra apzīmējums 9601 016 0013), 3) Sporta iela 2, Valmierā (kadastra apzīmējums 9601 016 0016), 4) Dakstiņu iela, Valmierā (kadastra apzīmējums 9601 016 0014), un 5) daļa no Ķieģeļu ielas, Valmierā (kadastra apzīmējums 9601 016 0012) ar kopējo platību ~ 7 ha;
 - 1.3.2. Lokālplānojums tiek izstrādāts kā grozījumi spēkā esošajā Teritorijas plānojumā, lai rastu iespēju realizēt katlu mājas būvniecību, pielāgojot to apbūves zonējumu nosacījumiem, kas noteikti ar Ministru kabineta 2013. gada 30. maija noteikumiem Nr.240 "*Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi*". Ar Lokālplānojumu tiek precizēti funkcionālie zonējumi un tajā atļautie izmantošanas veidi:
 - 1.3.2.1. zemes vienībai Dakstiņu iela 1, Valmierā (kadastra apzīmējums 9601 016 015), noteikta galvenā funkcionālā zona – *Tehniskās apbūves teritorija (T)* ar šādiem galvenajiem teritorijas izmantošanas veidiem: Inženiertehniskā infrastruktūra (14001), Transporta lineārā infrastruktūra (14002), Transporta apkalpojošā infrastruktūra (14003), Noliktavu apbūve (14004), Energoapgādes uzņēmumu apbūve (14006), nosakot teritorijas papildizmantošanas veidu: Biroju ēku apbūve (12001). Gar zemes vienības ziemeļu, ziemeļaustrumu un austrumu robežu, kas piekļaujas dzīvojamās apbūves teritorijai, 10-15 metru platā joslā paredzēta funkcionālā zona - *Dabas un apstādījumu teritorija (DA)* ar galveno teritorijas izmantošanas veidu: Publiskā ārtelpa bez labiekārtojuma (24002), neparedzot teritorijas papildizmantošanas veidu;
 - 1.3.2.2. zemes vienībai Dakstiņu iela, Valmierā (kadastra apzīmējums 9601 016 0014), noteikta funkcionālā zona – *Transporta infrastruktūras teritorija (TR)* ar šādiem galvenajiem teritorijas izmantošanas veidiem: Inženiertehniskā infrastruktūra

(14001), Transporta lineārā infrastruktūra (14002), Transporta apkalpojošā infrastruktūra (kods 14003), neparedzot teritorijas papildizmantošanas veidu;

- 1.3.2.3. precizēta zemes vienības Matīšu šoseja 4, Valmierā (kadastra apzīmējums 9601 016 0013) Teritorijas plānojumā noteiktās funkcionālās zonas *Jauktas centra apbūves teritorija ar indeksu 1 (JC1)* robežas;
- 1.3.2.4. noteikta zemes vienībai Sporta iela 2, Valmierā (kadastra apzīmējums 9601 016 0016) funkcionālā zona *Jauktas centra apbūves teritorija ar indeksu 1 (JC1)*;
- 1.3.2.5. precizēta zemes vienības Ķieģeļu iela, Valmierā (kadastra apzīmējums 9601 016 0012) Teritorijas plānojumā noteiktās funkcionālās zonas *Transporta infrastruktūras teritorija (TR)* robežas;
- 1.3.3. Lokālplānojuma izstrādes ietvaros tika veikts attīstāmās teritorijas un tās apkārtnes ainavas novērtējums un plānotās apbūves ieceres (katlumājas būvju kompleksa izbūve) pilsētībūvnieciskās situācijas analīze apkārtnes apbūves kontekstā. Lokālplānojuma teritorijai un tās apkārtnē ir izstrādāta *Apbūves, satiksmes organizācijas un apstādījumu koncepcija jaunās katlu mājas projekta īstenošanai Dakstiņu ielā 1*;
- 1.3.4. Tāpat Lokālplānojuma teritorijai un tās apkārtnē ir izstrādāti elektroapgādes un apgaismes, siltumapgādes, gāzes apgādes, ūdensapgādes, sadzīves kanalizācijas infrastruktūras, meliorācijas un lietus kanalizācijas tīklu attīstības risinājumi;
- 1.3.5. Lokālplānojuma teritorijai ir ieplānotas buferzonas starp *Tehniskās apbūves teritoriju TA 1 Dakstiņu ielā 1*, kur paredzēta katlumājas izbūve, un blakus esošās *Mazstāvu dzīvojamās apbūves teritoriju*, t.i., veidojamās buferzonas *Dabas un apstādījumu teritorijas (DA4)* principiālais risinājums. Dakstiņu ielas posmā no Matīšu šosejas līdz Ķieģeļu ielai ir paredzēta stādījumu josla ar ielas ainavu veidojošiem stādījumiem, galvenokārt - koku stādījumiem (dižstādiem);
- 1.3.6. Vides pārskatā atzīmēts, ka katlu mājas vietas izvēle ir notikusi pirms Lokālplānojuma sagatavošanas uzsākšanas saskaņā ar paredzēto katlu mājas slēgšanu Rīgas ielā 25, kā rezultātā ir izskatītas divas katlu mājas izbūves potenciālās vietas, kas Izstrādātājas vērtējumā SIVN izpratnē uzskatāmas arī par šī plānošanas dokumenta alternatīvām: **1. alternatīva** – Dzelzceļa ielā 7a un **2. alternatīva** – Dakstiņu ielā 1. Salīdzinot alternatīvas, izvērtētas siltuma avota novietošanas un kurināmā piegādes iespējas, siltuma pārvades trasējums, kā arī plānotās investīcijas (tās ir vienādas siltuma avota izbūvei, bet atšķirīgas – siltumtrašu izbūvei);
- 1.3.7. 1. alternatīva - Dzelzceļa ielā 7a ir novērtēta kā būtiski dārgāka, kas saistāma ar lielākām investīcijām siltumtrases būvniecībai, jo ir lielāks attālums līdz siltumenerģijas patērētājiem Valmieras centrālajā rajonā (1. alternatīvā trases garums 3079 m, savukārt 2. alternatīvā - 881m), kā arī ar siltumenerģijas tarifa pieaugumu. Tādēļ Valmieras pilsētas centra rajona centralizētās siltumapgādes attīstības un rekonstrukcijas plāna izstrādē tālākai attīstībai ir izvēlēta jauna siltuma avota izbūves vieta Dakstiņu ielā 1, t.i., **2. alternatīva**;
- 1.3.8. Pirms Lokālplānojuma izstrādes uzsākšanas ir izvērtētas arī potenciālās alternatīvas attiecībā uz kurināmā izvēli. Kā galveno kurināmo katlu mājā plānots izmantot šķeldu, savukārt dabasgāzes izmantošana plānota kā kurināmais gadījumiem, ja šķeldas resursi nav pietiekami nepieciešamās siltumjaudas saražošanai. Plānošanas dokumenta izstrādes procesā jaunas alternatīvas attiecībā uz kurināmo netiek izskatītas;
- 1.3.9. Lokālplānojuma izstrādes procesā izskatītas divas alternatīvas attiecībā uz Dabas un apstādījumu teritorijas (DA4) zonas platumu, kas saistīts ar plānotās katlu mājas

iespējamās ietekmes mazināšanu uz blakus esošo dzīvojamo apbūvi. Tā kā vistuvāk atrodas dzīvojamā ēka Ķieģeļu ielā 1, tad alternatīvas attiecībā uz zonas platumu skatītas pret šo dzīvojamo ēku: 1. alternatīvā - *Dabas un apstādījumu (DA4)* zonas platums lielāks par 15 m un 2. alternatīvā - *Dabas un apstādījumu (DA4)* zonas platums līdz 15 m. Izvērtējot sagatavoto gaisa kvalitātes izmaiņu prognozi, secināts, ka normatīvajos aktos noteikto robežlielumu pārsniegumi dzīvojamā apbūvē, t.sk. Ķieģeļu ielā 1, nav sagaidāmi, tādēļ nav nepieciešamība noteikt palielinātu *Dabas un apstādījumu (DA4)* funkcionālās zonas platumu, un Lokālpļānojumā ietverts 2. alternatīvas risinājums.

1.4. Saistībā ar plānotajiem attīstības virzieniem un mērķiem Birojs konstatē:

1.4.1. Lokālpļānojuma risinājumi paredz teritorijas turpmāko attīstību saistībā ar jaunas katlu mājas un papildus infrastruktūras izbūvi, kā arī ar citu esošo katlu māju darbības izmaiņām perspektīvā Valmieras pilsētā. Līdz ar to Biroja vērtējumā Lokālpļānojums ir plānošanas dokuments, kas ietver priekšnoteikumus ilgtermiņa gaisa piesārņojuma slodzes pieaugumam konkrētajā teritorijā salīdzinājumā ar esošo situāciju, kā arī izmaiņām citās teritorijās. Vienlaicīgi, ņemot vērā iepriekš minēto, kā arī to, ka objekta darbības nodrošināšanai vajadzīga jaunas infrastruktūras izveide, ir apskatītas iespējamās alternatīvas, veicot to labāko risinājumu analīzi.

1.4.2. Saskaņā ar Novērtējuma likuma 1.panta 7)punktu un Noteikumu Nr.157 8.punktu Vides pārskatā identificē, apraksta un izvērtē plānošanas dokumenta un tā iespējamo alternatīvu ietekmi uz vidi, ņemot vērā plānošanas dokumenta mērķus un teritoriju, kura varētu tikt ietekmēta. Dažādu risinājumu novērtēšanas mērķis ir izvēlēties un pamatot piemērotāko risinājumu, kas Vides pārskatā arī ir veikts. Birojs piekrīt Izstrādātājas viedoklim, ka jau pirms Lokālpļānojuma izstrādes veiktā iespējamo alternatīvu risinājumu analīze var tikt uzskatīta kā iespējamie alternatīvie risinājumi arī konkrētā plānošanas dokumenta izstrādē. Iespējamie alternatīvu risinājumi ir izvērtēti, ņemot vērā ne tikai pašas katlumājas izbūvi un ar tās ietekmēm saistītos aspektus, bet arī infrastruktūras izbūvei paredzētos investīciju apjomus, resursu izmantošanu siltumenerģijas ieguves nodrošināšanai, kā arī buferzonas platuma izvēli, lai mazinātu katlu mājas iespējamās ietekmes uz blakus esošo dzīvojamo apbūvi. Rezultātā Valmieras pilsētas centralizētās siltumapgādes attīstībai ir izvēlēta **2. alternatīva**, kas paredz jauna siltuma avota izbūves vietu Dakstiņu ielā 1, kas arī ir Lokālpļānojumā iekļautā teritorija, kā galveno kurināmo katlu mājā plānojot izmantot šķeldu, savukārt blakus esošās dzīvojamās apbūves ietekmes mazināšanai no Lokālpļānojumā paredzamās darbības – izveidojot buferzonu Lokālpļānojuma teritorijā attiecībā pret dzīvojamo apbūvi ar *Dabas un apstādījumu (DA4)* zonas platumu līdz 15 m.

2. Esošais vides stāvoklis, jo īpaši teritorijās, kuras plānošanas dokuments var būtiski ietekmēt, iespējamās izmaiņas, ja plānošanas dokuments netiktu īstenots

2.1. Vides pārskata esošās situācijas raksturojumā sniegta Izstrādātājai pieejamā un papildus noskaidrotā informācija par Lokālpļānojuma teritorijā pašreiz esošo stāvokli un juridisko statusu. Atbilstoši Vides pārskatā sniegtajai informācijai par Lokālpļānojuma teritorijas esošo vides stāvokli Birojs secina, ka Lokālpļānojuma SIVN izstrādē izmantota informācija, kas apkopota jau esošajos novada teritorijas plānojuma dokumentos, kā arī izmantoti Valmieras pilsētas domes un tās institūciju sniegtie dati, VSIA “*Latvijas vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs*” (turpmāk – LVĢMC) u.c. institūciju rīcībā esošā informācija, kā arī izmantota interneta vidē pieejamā informācija.

2.2. Rezumējoši, - galvenajos ietekmes aspektos Vides pārskatā secināts, ka:

- 2.2.1. Lokālplānojuma teritorija atrodas Valmieras pilsētā Matīšu šosejas, Sporta ielas, Limbažu ielas un Ķieģeļu ielas kvartālā un robežojas ar esošu *Mazstāvu dzīvojamās apbūves teritoriju (DzM)*. Lokālplānojuma teritorijā ietilpst Valmieras pilsētas pašvaldībai piederošas zemes vienības: 1) Dakstiņu iela 1, Valmierā (kadastra apzīmējums 9601 016 015), 2) Matīšu šoseja 4, Valmierā (kadastra apzīmējums 9601 016 0013), 3) Sporta iela 2, Valmierā (kadastra apzīmējums 9601 016 0016), 4) Dakstiņu iela, Valmierā (kadastra apzīmējums 9601 016 0014), un 5) daļa no Ķieģeļu ielas, Valmierā (kadastra apzīmējums 9601 016 0012) ar kopējo platību ~ 7 ha. Teritorija nav apbūvēta, izņemot zemes vienību Sporta ielā 2 (tajā zemesgrāmatā reģistrētas 3 būves). Lokālplānojuma teritorijā atrodas sporta (futbola) laukums, bet zemes vienību Matīšu šoseja 4 šobrīd izmanto atbērtņēm;
- 2.2.2. Lokālplānojuma teritorijas lielākajā daļā dabas pamatni veido zālāji, atsevišķi augoši koki, koku puduri vai krūmājs. Tā kā Lokālplānojuma teritorija pašlaik lielākajā tās daļā, izņemot Sporta ielā 2, nav apbūvēta, tad Lokālplānojuma ieviešanas gadījumā ietekmes uz vidi, kuras veidosies Lokālplānojuma teritorijā, ir uzskatāmas par jaunām ietekmēm. Galvenais objekts, kurš Lokālplānojuma teritorijā tiek plānots, ir jauna katlu māja enerģijas ražošanai Valmieras pilsētas centralizētās siltumapgādes nodrošināšanai. Jaunajā katlu mājā kā kurināmo plānots izmantot galvenokārt šķeldu (93%), savukārt dabas gāzi tikai 7%;
- 2.2.3. Regulāri gaisa kvalitātes mērījumi, kas sniegtu informāciju par Valmieras pilsētas gaisa piesārņojuma avotu ietekmi uz gaisa kvalitāti, netiek veikti. Galvenie gaisa kvalitātes un trokšņa līmeņa avoti Lokālplānojuma teritorijā un tās tiešā tuvumā ir autotransports un stacionārie gaisa piesārņojuma avoti. Lokālplānojuma teritoriju ietekmē Matīšu šosejas un valsts galvenā autoceļa A3 krustojuma transporta plūsma. Lokālplānojuma teritorijas ietekmes zonā atrodas arī divi stacionārie gaisa piesārņojuma avoti: AS "VIADA Baltija" (Matīšu šoseja 3, DUS) un SIA „DEPO DIY” (Ķieģeļu iela 2, apkures katls). LVĢMC 2014. gadā ir veicis gaisa kvalitātes modelēšanu Valmieras pilsētā, izmantojot valsts statistikas pārskata "2 – Gais" datus. Modelēšanas ceļā iegūtās NO₂, SO₂ un PM₁₀ koncentrācijas nepārsniedza noteiktos gaisa kvalitātes (robežlielumus) normatīvus;
- 2.2.4. Katlu mājas darbība ir saistīta ar izmešu atmosfēras gaisā veidošanos. Sadedzinot šķeldu, veidojas gaisu piesārņojošās vielas: oglekļa oksīds, oglekļa dioksīds, cietās izkliedētās daļiņas, t.sk. PM₁₀ un daļiņas PM_{2,5}, savukārt dabasgāzes sadegšanas procesā veidojas oglekļa oksīds, slāpekļa dioksīds un oglekļa dioksīds. Kā kurināmais Valmieras pilsētas centralizētās siltumenerģijas ražošanai pašlaik tiek izmantota dabasgāze, kas kopumā veido saražoto siltumenerģiju 73% gadā, bet ar atjaunojamiem energoresursiem (piemēram, koksnes atlikumi, šķelda) – 27%. Lai samazinātu Valmieras pilsētas centra rajona siltumenerģijas ražošanas atkarību no dabas gāzes izmaksām un samazinātu CO₂ un NO₂ emisijas, pašvaldībā tiek plānots izbūvēt jaunu siltuma ražošanas avotu - kalu māju Lokālplānojuma teritorijā, tādējādi ir plānots slēgt esošo AS „Valmieras enerģija” katlu māju Rīgas ielā 25;
- 2.2.5. Tā kā katlu mājas būvniecība paredzēta neapbūvētā vietā, tad Lokālplānojuma teritorijā, salīdzinot ar esošo situāciju, gaisa piesārņojums palielināsies, tomēr, slēdzot Valmieras pilsētas katlu māju Rīgas iela 25, pilsētas līmenī pilsētas centralizētās siltumapgādes sistēmas radītais gaisa piesārņojums samazināsies. Jaunajā katlu mājā, salīdzinot ar katlu māju Rīgas ielā 25, veidosies salīdzinoši mazāks izmešu apjoms, tādēļ pilsētas mērogā ir sagaidāms izmešu atmosfēras gaisā kopējā daudzuma, kā arī atsevišķu gaisu piesārņojošo vielu (oglekļa dioksīda un arī slāpekļa dioksīda), samazinājums;

- 2.2.6. Lokālplānojuma teritorijā nav ražošanas objektu, kas savā darbībā rada troksni, tādējādi galvenais trokšņa avots ir autotransporta radītais troksnis no Matīšu šosejas, kā arī no Ķieģeļu, Limbažu, Sporta un Rīgas ielas. Izstrādātājas vērtējumā, izvērtējot novada transporta infrastruktūru, var uzskatīt, ka trokšņa līmenis Lokālplānojuma teritorijā nepārsniedz Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumos Nr.16 "*Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība*" noteiktos robežlielumus;
- 2.2.7. Lokālplānojuma izstrādes ietvaros ir veikts teritorijas ainavas novērtējums, lai izskatītu nepieciešamību paredzēt pieļaujamus un savstarpēji nekonfliktējošus risinājumus. Šobrīd saskaņā ar sertificēta ainavu eksperta vērtējumu daļēji dabiskas platības aizņem ~ 25%, bet ruderālas ~ 75% no kopējās Lokālplānojuma teritorijas, perspektīvās apbūves attīstības teritorijā ainavu struktūras raksturīgie elementi netika konstatēti, bet teritorijas ainavu telpu vērtība ir tajā esošie koki un platības, tādējādi teritorijā ir ieteicams saglabāt teritorijā augošos ievērojama vecuma un ainaviski vērtīgos kokus;
- 2.2.8. Lokālplānojuma izstrādes laikā ir veikts teritorijas bioloģiskās daudzveidības novērtējums. Tā ietvaros sertificēts sugu un biotopu eksperts apsekoja teritoriju un sagatavoja atzinumu, kur secinājumos ir norādīts, ka Lokālplānojuma teritorijā nav konstatētas īpaši aizsargājama augu sugu dzīvotnes, Latvijā īpaši aizsargājami biotopi vai Eiropas Savienības nozīmes aizsargājami biotopi;
- 2.2.9. Teritoriju šķērso vairāki grāvji, no tiem grāvis, kas šķērso pētāmās platības rietumu daļu, noteikts kā koplietošanas ūdensnoteka (pēc *VSIA "Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi"* meliorācijas digitālā kadastra datiem), kas pēc ~100 m ietek Ģīmes upē.
- 2.3. Novērtējis sniegto informāciju, Birojs secina, ka Vides pārskatā (4. un 5.nodaļa) ir iekļauta informācija par konkrēto Lokālplānojuma teritoriju, kas raksturo galvenos vides aspektus un dabas vērtības. Informācija sniegta kontekstā ar Lokālplānojumā paredzētajām teritorijas izmantošanas izmaiņām. Vides pārskatā veikta esošās situācijas apzināšana un sniegti secinājumi par ietekmi un vides problēmām. Savukārt Vides pārskatā nav sniegts Izstrādātājas viedoklis par **iespējamām izmaiņām, ja plānošanas dokuments netiktu īstenots**, kas būtu attiecīgi papildināms Vides pārskatā, kā arī **precizējama informācija par gaisa piesārņojuma jautājumiem**, jo, aizstājot (daļēji) gāzi ar šķeldu, nav argumentēta pamatojuma norādītā izmešu daudzuma samazinājumam.

3. Ar plānošanas dokumentu saistītās būtiskās ietekmes uz vidi un risinājumi ietekmju mazināšanai. Alternatīvu izvērtējums

- 3.1. Vides pārskata apakšnodaļas, kurās definējamas ar plānošanas dokumentu saistītās vides problēmas (7. un 8.nodaļa), ietver iespējamās vides stāvokļa izmaiņas Lokālplānojuma apstiprināšanas gadījumā, kas Vides pārskatā noteikta kā 2.alternatīva. Vides pārskata 7.nodaļā norādīts uz plānošanas dokumenta iekļautajiem risinājumiem attiecībā uz izvēlēto alternatīvu:
- 3.1.1. zemes vienībai Dakstiņu iela 1, Valmierā (kadastra apzīmējums 9601 016 015), noteikta funkcionālā zona – *Tehniskās apbūves teritorija (TA1)* un tās ziemeļaustrumu un austrumu robežai, kas piekļaujas dzīvojamās apbūves teritorijai, noteikta 15 metru plata josla - *Dabas un apstādījumu teritorija (DA4)*, kas noteikta kā buferzona ar daudzpakāpju stādījumu izveides iespēju, kuras apstādījumu risinājums precizējams būvprojekta sastāvā;
- 3.1.2. zemes vienībai Dakstiņu iela, Valmierā (kadastra apzīmējums 9601 016 0014), noteikta funkcionālā zona – *Transporta infrastruktūras teritorija (TR1)*, kur paredzēts izveidot jaunu ielu – Dakstiņu ielas turpinājumu starp Matīšu šoseju un Ķieģeļu ielu.

Plānošanas dokumentā izstrādāts orientējošs ielas šķērsprofils un principiāls pieslēgums ielai no katlumājas, kā arī satiksmes organizācijas risinājums zemes gabalā, kas precizējami būvprojektā;

- 3.1.3. aizsargjoslas un citi aprobežojumi Lokālpilnošuma teritorijā ir noteikti atbilstoši Aizsargjoslu likuma un citu normatīvo aktu prasībām un attēloti grafiskās daļas lapā „*Teritorijas esošās aizsargjoslas un citi teritorijas izmantošanas aprobežojumi*”.
- 3.2. Vides pārskata 7.nodaļā norādīts uz plānošanas dokumenta iekļauto risinājumu ietekmi tādos vides aspektos kā atmosfēras gaisa kvalitāte, ainava un dabas teritorija, norādot plānošanas dokumenta tiešās, pozitīvās un ilgtermiņa ietekmes, ietekmju mijiedarbību un summāro ietekmi:
 - 3.2.1. Lai novērtētu sagaidāmo ietekmi uz vidi, akreditēta vides piesārņojuma analītiskās kontroles laboratorija SIA „TEST” pēc pašvaldības pasūtījuma ir veikusi prognozētā gaisa piesārņojuma novērtējumu Lokālpilnošuma teritorijā. Vides pārskata 1. pielikumā ir pievienota gaisa kvalitātes izmaiņu prognozes analīze “*BIO un gāzes katlu mājas Dakstiņu iela 1, Valmiera (zemes gabala kadastra Nr.96010160015) iekārtas ietekme uz gaisa kvalitāti*”. Vides pārskatā ir iekļauti iepriekš minētā novērtējuma dati un atbilstoši to rezultātiem (pat pēc sliktākā scenārija) piesārņojošo vielu apjomi vidējas jaudas sadedzināšanas iekārtām un arī piesārņojošo vielu koncentrāciju izklīdes nepārsniegs normatīvajos aktos noteiktās robežvērtības. Piesārņojošo vielu izklīžu prognozētās koncentrācijas veido 10,5 % (oglekļa oksīda 8 stundu koncentrācija) līdz 47,25 % (slāpekļa dioksīda gada vidējā koncentrācija) no pieļaujamajām robežvērtībām, līdz ar to šī ietekme nav uzskatāma par limitējošu katlu mājas būvniecībai Dakstiņu ielā 1. Tā kā ietekme ir lokāla un robežjoslā ar dzīvojamo apbūvi ir plānots ierīkot 15 m platu joslu ar blīviem apstādījumiem, tad tas kopumā mazinās arī piesārņojuma izplatību;
 - 3.2.2. pilsētas mērogā ir sagaidāma pozitīva, tieša, ilgtermiņa ietekme uz gaisa kvalitāti, jo pilsētas jaunajā katlu mājā, salīdzinot ar katlu māju Rīgas ielā 25, veidosies daudz mazāks izmešu kopējais daudzums, sagaidāms būtisks oglekļa dioksīda, kā arī slāpekļa dioksīda izmešu atmosfēras gaisā samazinājums;
 - 3.2.3. īstenojot pasākumus daļiņu izmešu mazināšanai, ir sagaidāma pozitīva ietekme uz cieto izklīdēto daļiņu izmešu atmosfēras gaisā samazināšanu gan šķeldas pārkraušanas, gan sadedzināšanas procesā;
 - 3.2.4. pēc katlu mājas izbūves Lokālpilnošuma teritorijas apkārtne būs pieejami centralizētas siltumapgādes pakalpojumi, kas, gadījumā, ja lokālo apkures sistēmu lietotāji pieslēdzas centralizētajai sistēmai, pozitīvi, tieši un ilgtermiņā ietekmēs gaisa kvalitāti Lokālpilnošuma teritorijas apkārtne, it īpaši nelabvēlīgos meteoroloģiskajos apstākļos;
 - 3.2.5. plānotajai darbībai ir jāsaņem B kategorijas piesārņojošās darbības atļauja, kas ietver arī precizētu prognozēto gaisu piesārņojošo vielu aprēķinu, bet plānotā katlu māja saskaņā ar Likuma „*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*” nosacījumiem nav ietekmes uz vidi vai sākotnējā izvērtējama objekts, jo tās plānotā ievadītā siltuma jauda nepārsniedz 50 megavatus;
 - 3.2.6. galvenie trokšņa avoti atradīsies katlu mājas iekštelpās, savukārt transporta kustība saistībā ar katlu mājas darbību tiks organizēta pa Dakstiņu ielu (attālināti no esošās dzīvojamās apbūves) dienas laikā. Ņemot vērā pašreizējās trokšņu emisijas no autotransporta apkārtējās ielās, kas ir galvenais trokšņa avots teritorijā, transporta, kas ir saistīts ar katlu mājas darbību, un katlu mājas darbības ietekme uz vides trokšņa radītāju izmaiņām ir nebūtiska, tomēr lokāli pieaugoša;

- 3.2.7. būvniecības laikā ir sagaidāma īslaicīga, negatīva, tieša un netieša ietekme uz vides kvalitāti, lai tās novērstu būvdarbu laikā, jānodrošina labas būvniecības prakses pasākumi;
- 3.2.8. pēc Lokālplānojuma izstrādes saistībā ar transporta piesaisti nav sagaidāmi gaisu piesārņojošo vielu un vides trokšņa robežlielumu pārsniegumi salīdzinot ar esošo situāciju, lokāli būs ietekme uz vidi, taču šī ietekme nebūs būtiska. Savukārt, attīstoties *Jaukta centra apbūves teritorijās (JCI)* objektiem ar iespējamu lielāku transporta piesaisti (tirdzniecības, pakalpojumu objekti), ir jāizvērtē nepieciešamība projektēt un īstenot gaisa un vides trokšņa piesārņojuma mazināšanas pasākumus;
- 3.2.9. no pilsētībūvnieciskā viedokļa katlu mājas būvniecībai nav sagaidāma nelabvēlīga ietekme uz pilsētvidi. Lokālplānojuma ieviešana neradīs negatīvu ietekmi uz augu sugu vai biotopu daudzveidību, bet Izstrādātājas ieskatā uz dabas teritoriju attīstību un dabas daudzveidību sagaidāma pat pozitīva, tieša un ilgtermiņa ietekme, kas saistīta ar plānoto dabas teritoriju (kvalitatīvi apstādījumi) attīstību Lokālplānojuma teritorijā;
- 3.2.10. ar Lokālplānojuma attīstību Izstrādātājas vērtējumā ir sagaidāma tieša, pozitīva un ilgtermiņa sociāli ekonomiska ietekme, kā arī tāda sagaidāma attiecībā uz dabas resursu taupīšanu, palielinot atjaunojamo energoresursu īpatsvaru kurināmā sastāvā Valmieras pilsētā (centralizētās siltumapgādes vajadzībām). Ir novērtēts, ka, izbūvējot jauno katlu māju, Valmieras pilsētā saražotās centralizētās siltumenerģijas īpatsvars ar atjaunojamiem energoresursiem sasniegs 73 % (pašlaik tas ir –27%) un plānotais centralizētās siltumenerģijas apgādes pakalpojumu gala tarifa samazinājums tiek prognozēts aptuveni 5 %;
- 3.2.11. kā galvenās Lokālplānojuma īstenošanas summārās ietekmes Vides pārskatā ir saistītas ar gaisa kvalitātes izmaiņām pilsētas līmenī, jo, slēdzot katlu māju Rīgas ielā 25 un uzsākot ekspluatēt plānoto katlu māju Dakstiņu ielā 1, veidosies daudz mazāks kopējais izmešu daudzums un pilsētas mērogā ir sagaidāms būtisks oglekļa dioksīda, kā arī slāpekļa dioksīda atmosfēras gaisā samazinājums;
- 3.3. Kopumā secināms, ka Lokālplānojuma Vides pārskatā ir noteiktas un izvērtētas dažādu veidu ietekmes uz vidi, t.sk. uz gaisa kvalitāti, troksni, bioloģisko daudzveidību un ainavu, vienlaicīgi tādi vides aspekti kā atkritumu apsaimniekošana un drošības pasākumi ugunsbīstamības risku novēršanai, t.sk. šķeldas uzglabāšanā, nav izvērtēti. Biroja ieskatā papildus uzmanība tālākā projekta attīstībā jāpievērš ne tikai atkritumu apsaimniekošanai, bet arī drošības pasākumiem ugunsbīstamības risku novēršanai, kurināmā - šķeldas uzglabāšanai, lai neradītu un jau projektēšanas stadijā iespējami novērstu risku situāciju veidošanos, ņemot vērā apstākli, ka Valmieras pilsētas centralizētās siltumapgādes nodrošināšanai jaunajā katlu mājā kā kurināmo plānots izmantot galvenokārt šķeldu (93%) salīdzinājumā ar Valmieras pilsētā iepriekš izmantoto dabas gāzes lielāku īpatsvaru līdzšinējā siltumenerģijas ieguvē. Vienlaicīgi Vides pārskats precizējams, ņemot vērā apstākli, ka gaisa piesārņojuma aspektā precizējami gan faktiskie lielumi, gan to salīdzinošais vērtējums, jo nav pilnībā izvērtētas CO₂ emisijas veidošanās no šķeldas. Birojs vērš uzmanību arī tam, ka jaunajā katlu mājā jānodrošina atbilstoša attīrīšana no putekļiem, kā arī jāreķinās ar CO emisijas normatīvu ievērošanas nepieciešamību atbilstoši normatīvo aktu prasībām, ņemot vērā katlu mājas darbības uzsākšanas laiku (skatīt Vides pārskata 1. pielikuma 4 lpp).

4. Risinājumi iespējamās ietekmes uz vidi mazināšanai

Lai Lokālplānojuma ieviešanas laikā novērstu vai mazinātu iespējamo nevēlamo ietekmi uz vidi, vienlaikus ar vides jomas normatīvo aktu prasību, Lokālplānojuma TIAN nosacījumu ņemšanu vērā, Izstrādātājas vērtējumā svarīgi ir šajā SIVN identificēto rekomendāciju ievērošana:

- 4.1. attīstoties *Jaukta centra apbūves teritorijai (JCI)*, atkarībā no būvniecības ieceres satura nevar izslēgt situāciju, ka kādai plānotajai darbībai var būt nepieciešams sākotnējais izvērtējums, taču šajā plānošanas stadijā tāda informācija nav pieejama, bet atbilstoši normatīvo aktu prasībām Lokālplānojuma risinājumu projektēšanai jāsaņem tehniskie noteikumi no Valsts vides dienesta Valmieras reģionālās vides pārvaldes;
- 4.2. Lokālplānojuma blakus esošo teritoriju ietekmes uz vides stāvokli mazināšanai ir noteikta *Dabas un apstādījumu joslas (DA4)* izveide (robežjoslā ar savrupmāju apbūves teritoriju) un no atjaunojamiem energoresursiem iegūta kurināmā izvēle;
- 4.3. ietekmes uz vidi mazināšanai Lokālplānojuma teritorijā tiek ieteikts veikt iekšpagalmos labiekārtojumu un apstādījumus, kā arī optimālu transporta organizāciju, savukārt ēku fasādēm izmantot troksni slāpējošus materiālus, kas ir jāizvērtē, ja teritorijā tiek plānota arī dzīvojamās apbūves attīstība;
- 4.4. pirms katlu mājas nodošanas ekspluatācijā nepieciešama B kategorijas piesārņojošās darbības atļaujas saņemšana katlu mājas darbības uzsākšanai un, ja nepieciešams – normatīvajos aktos noteiktā kārtībā noteiktu citu piesārņojošās darbības atļauju vai apliecinājumu saņemšana;
- 4.5. izbūvēto objektu ekspluatācijas laikā nepieciešama B kategorijas piesārņojošās darbības atļaujas nosacījumu ievērošana, būvprojektos ietvertu vides risinājumu īstenošana un uzraudzība un vides monitoringa nodrošināšana, kā arī operatoru vai būvju apsaimniekotāju sadarbība ar pašvaldību un valsts vides institūcijām iedzīvotāju sūdzību par vides stāvokli gadījumos;
- 4.6. Kopumā Birojs secina, ka Lokālplānojuma Vides pārskatā ir vērtēti risinājumi iespējamās ietekmes uz vidi mazināšanai, vienlaicīgi šī atzinuma 3.3.sadaļā jau norādīts uz vides aspektiem (atkritumu apsaimniekošana, drošības pasākumi ugunsbīstamības risku novēršanai un izmešu gaisā precizēšanas nepieciešamība), kuru ietekmes uz vidi mazināšanai/novēršanai būtu nepieciešams sniegt arī atbilstošus risinājumus/ ieteikumus, kas būtu detalizējami turpmākajā projektēšanā.

5. Iespējamie kompensēšanas pasākumi

Vides pārskatā atzīmēts, ka Lokālplānojuma teritorijā vai tās tuvumā neatrodas *Natura 2000* teritorijas un plānošanas dokumenta īstenošana nav saistīta ar ietekmi uz Eiropas nozīmes aizsargājamām dabas teritorijām (*Natura 2000*), kas būtu pamats likuma „*Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām*” 43.panta sestās daļas un sešpadsmitās daļas piemērošanai.

6. Plānošanas dokumenta iespējamās būtiskās pārrobežu ietekmes izvērtējums

Lokālplānojuma īstenošanai nav sagaidāma pārrobežu ietekme.

7. Paredzētie pasākumi monitoringa nodrošināšanai

Atbilstoši Izstrādātājas viedoklim Lokālplānojuma ieviešanas ietekme ir saistīta ar gaisa kvalitātes un trokšņa līmeņa izmaiņām, bet Valsts vides monitoringa programmas ietvaros gaisa kvalitātes monitoringa un vides trokšņa novērtējums Valmierā netiek veikts. Lokālplānojuma teritorijā galvenais gaisa kvalitātes un trokšņa līmeņa izmaiņu avots, līdztekus transportam, būs katlu mājas darbība, kura darbosies saskaņā ar B kategorijas piesārņojošās darbības atļaujas nosacījumiem, vienlaicīgi arī iespējama vieglās rūpniecības objektu attīstība *Jaukta centra apbūves teritorijās (JCI)*. Līdz ar to Lokālplānojuma ieviešanas monitoringam ir izmantojami operatoru veiktā monitoringa informācija, savukārt nepieciešamības gadījumā (piemēram, iedzīvotāju informācija, sūdzības), pašvaldība, sadarbībā ar visiem teritorijas apsaimniekotājiem (pilna Lokālplānojuma risinājumu ieviešanas gadījumā) Lokālplānojuma teritorijā var veikt gaisa kvalitātes un trokšņa līmeņa aprēķinus vai mērījumus.

Ieteicamie rādītāji Lokālplānojuma ieviešanas ietekmes novērtēšanai Izstrādātājas ieskatā varētu būt: 1) gaisa kvalitātes izmaiņas šādiem parametriem: daļiņas PM₁₀, daļiņas PM_{2,5}, slāpekļa oksīdi (NO₂, NO_x), oglekļa oksīds (CO) un oglekļa dioksīds (CO₂) un 2) vides trokšņa rādītāju izmaiņas.

II. Vides pārskata sabiedriskā apspriešana

Lokālplānojuma un Vides pārskata projekta sabiedriskā apspriešana veikta atbilstoši Noteikumu Nr.157 V nodaļā noteiktajam. Plānošanas dokumenta un Vides pārskata sagatavošanas ietvaros sabiedrībai (iedzīvotājiem, sabiedriskajām organizācijām un institūcijām u.c.) ir bijusi iespēja izteikt savu viedokli sabiedriskās apspriešanas laikā no 2018. gada 8.oktobra līdz 2018. gada 6.novembrim. Vides pārskatā aprakstīta Lokālplānojuma un Vides pārskata sabiedriskās apspriešanas gaita. Institūciju atzinumu un sabiedrības priekšlikumu apkopojums skatāms Vides pārskata 4. pielikumā “*Pārskats par saņemtajiem priekšlikumiem, to izvērtējumu, komentāriem un informācija par to ņemšanu vērā vai noraidīšanu*”.

Vides pārskata sagatavošanas laikā notikušas konsultācijas ar VVD Valmieras reģionālo vides pārvaldi, Dabas aizsardzības pārvaldi un Veselības inspekciju. Konsultācijas ar kompetentajām institūcijām tikušas uzsāktas laicīgi, institūcijām un sabiedrībai tikusi dota iespēja pilnā mērā izteikt savu viedokli par plānošanas dokumentu un Vides pārskatu. Par Vides pārskata projektu atsauksmes ir sniegusi VVD Valmieras reģionālā vides pārvalde, Veselības inspekcija un Dabas aizsardzības pārvalde, izsakot viedokli, ka institūcijām nav iebildumu par izstrādāto Vides pārskatu.

Izvērtētā dokumentācija:

SIA “Grupa93” 2018. gada 8. novembra vēstule, *Lokālplānojuma zemes vienībām Dakstiņu iela 1, Matīšu šoseja 4, Sporta iela 2, Dakstiņu iela un Ķieģeļu iela, Valmierā, lai izdarītu grozījumus Valmieras pilsētas teritorijas plānojumā (2017.g.) stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma Vides pārskats.*

Piemērotās tiesību normas:

1. Likums “*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*”;
2. Aizsargjoslu likuma VI nodaļa, 35.pants;
3. Atkritumu apsaimniekošanas likuma 5.pants;
4. Likums “*Par piesārņojumu*”;
5. Teritorijas attīstības plānošanas likuma 5.pants;
6. Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumu Nr.157 “*Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums*” III, IV, V, VI, VII, VIII daļa;
7. Ministru kabineta 2013. gada 30. maija noteikumu Nr.240 “*Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi*”;
8. Ministru kabineta 2014. gada 14. oktobra noteikumi Nr.628 “*Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem*”;
9. Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumi Nr.16 „*Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība*”;
10. Ministru kabineta 2018. gada 2. oktobra noteikumi Nr.614 “*Kopējo gaisu piesārņojošo vielu emisiju samazināšanas un uzskaites noteikumi*”.

Biroja viedoklis:

Lokālplānojuma zemes vienībām Dakstiņu iela 1, Matīšu šoseja 4, Sporta iela 2, Dakstiņu iela un Ķieģeļu iela, Valmierā, lai izdarītu grozījumus Valmieras pilsētas teritorijas plānojumā (2017.g.) Vides pārskats precizējams/papildināms, ievērtējot un ņemot vērā šā atzinuma sadaļas Vides

pārskatā ietvertā informācija un izraudzītā risinājuma pamatojums 2.3., 3.3. un 4.6. punktos norādīto.

Atbilstoši Novērtējuma likuma 23.pieci prim panta sestās un septītās daļas prasībām Birojs konstatē, ka:

- 1. Lokālplānojuma zemes vienībām Dakstiņu iela 1, Matīšu šoseja 4, Sporta iela 2, Dakstiņu iela un Ķieģeļu iela, Valmierā, lai izdarītu grozījumus Valmieras pilsētas teritorijas plānojumā (2017. g.) Vides pārskats kopumā atbilst normatīvo aktu prasībām, tomēr atbilstoši šajā atzinumā norādītajam, tajā veicami papildinājumi.**
- 2. Sabiedrības informēšana un Vides pārskata apspriešana veikta Noteikumu Nr.157 V nodaļā noteiktajā kārtībā.**
- 3. Lai konstatētu Lokālplānojuma zemes vienībām Dakstiņu iela 1, Matīšu šoseja 4, Sporta iela 2, Dakstiņu iela un Ķieģeļu iela, Valmierā, lai izdarītu grozījumus Valmieras pilsētas teritorijas plānojumā (2017. g.) īstenošanas radīto tiešo vai netiešo ietekmi uz vidi, Izstrādātājam, izmantojot pieejamos datus, vismaz vienu reizi plānošanas periodā (2024. gadā) jāizstrādā monitoringa ziņojums un jāiesniedz (arī elektroniskā veidā) Vides pārraudzības valsts birojā. Vadoties no labas pārvaldības prakses un lietderības apsvērumiem, Birojs rekomendē pašvaldībai izvērtēt iespējas šo monitoringa ziņojumu apvienot ar plašākas apkārtnes/pilsētas teritorijas plānošanas monitoringu.**

Izstrādātājam jā sagatavo informatīvais ziņojums par plānošanas dokumentu un paziņojums par plānošanas dokumenta pieņemšanu atbilstoši Noteikumu Nr.157 noteiktajam.

Biroja direktors

(paraksts*)

A.Lukšēvics

*Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu